

Список використаних джерел:

- 1.Сафаров О.І. Практика контролінгу: що перешкоджає успіху його здійснення? / О.І. Сафаров // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 4. – С. 27-31.
- 2.Собкова Н.Д. Концептуальні ознаки контролінгу у фінансовій системі України / Н.Д. Собкова// Формування ринкових відносин. – 2015. – № 2. – С. 17-22.
- 3.Фалько С.Г. Контролінг та його національні особливості / С.Г. Фалько // Економіка та держава. – 2015. – № 10. – С. 14-18.

УДК 657.372.3

Юшко С.В.,

к.е.н, доцент, доцент

*Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця*

Прискорені методи нарахування амортизації основних засобів як ефективна складова управління прибутком суб'єктів господарювання

Обґрунтована амортизаційна політика підприємств – чи не найважливіша складова ефективної системи оновлення та модернізації фізично та морально зношених засобів праці, ефективна складова управління прибутком суб'єктів господарювання. Чинне законодавство пропонує п'ять методів нарахування амортизації по основних засобах: прямолінійний, виробничий, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості та кумулятивний [1]. Три останні методи за своєю суттю є прискореними. Застосування прискорених методів нарахування амортизації дозволяє підприємствам у перші роки експлуатації основних засобів відносити на витрати більші суми, а в останні роки – відносно менші. Такі методи нарахування амортизації мало корелюють з реальним рівнем зношеності основних засобів, а тому найменше відповідають економічній

суті амортизації, проте саме вони дозволяють мінімізувати втрати від морального зносу та отримати суб'єкту господарювання-платнику податку на прибуток ефект податкової економії [2]. Розглянемо величину такої економії на реальному прикладі (табл. 1).

Як свідчать дані проведених розрахунків протягом перших п'яти (при використанні кумулятивного методу), трьох (при використанні методів зменшення залишкової вартості та прискореного зменшення залишкової вартості) років експлуатації об'єкта основних засобів суб'єкт оподаткування отримує податкову економію по сплаті податку на прибуток, починаючи з шостого (при використанні кумулятивного методу) чи четвертого (при використанні методів зменшення залишкової вартості та прискореного зменшення залишкової вартості) року змушений сплачувати більше. Частково випадає із загальної тенденції метод прискореного зменшення залишкової вартості – додаткову економію за податком на прибуток підприємство отримує також протягом останнього року експлуатації об'єкта.

Таблиця 1. Порівняння прямолінійного та прискорених методів нарахування амортизації*

Рік експлуатації основного засобу	Накопичена амортизація, % до вартості, яка амортизується з використанням методу:				Величина податкової економії** за податком на прибуток (% до вартості, яка амортизується), отримана завдяки використанню методу:		
	прямолінійного	кумулятивного	зменшення залишкової вартості	прискореного зменшення залишкової вартості	кумулятивного	зменшення залишкової вартості	прискореного зменшення залишкової вартості
перший	12,5	22,2	32,8	25,0	1,75	3,65	2,25
другий	25,0	41,6	55,4	43,8	1,24	1,82	1,13
третій	37,5	58,3	70,9	57,8	0,76	0,54	0,28
четвертий	50,0	72,2	81,6	68,4	0,25	-0,32	-0,35
п'ятий	62,5	83,3	89,0	76,3	-0,25	-0,92	-0,83
шостий	75,0	91,6	94,1	82,2	-0,76	-1,33	-1,18
сьомий	87,5	97,2	97,6	86,7	-1,24	-1,62	-1,45
восьмий	100,0	100,0	100,0	100,0	-1,75	-1,82	0,15

* – на прикладі основного засобу з встановленим корисним терміном його експлуатації 8 років та затвердженою ліквідаційною вартістю на рівні 5 % від первісної вартості об'єкта;

** – податкову економію розраховано, виходячи з прогнозування незмінності чинної базової ставки податку на прибуток підприємств.

Сумарно за період корисного використання об'єкта основного засобу сума сплаченого податку на прибуток за кожним з методів виявляється однаковою. Разом з тим застосування прискореної амортизації є вигідним для платників податку принаймні з двох причин: по перше, вивільнені у перші роки експлуатації об'єкта кошти виступають фактично додатковим безоплатним джерелом фінансування та можуть бути використані для отримання підприємством додаткового прибутку [3], а по-друге, підприємство одержує додатковий зиск через дію чинника зміни вартості коштів у часі.

Отже, унаслідок застосування прискореної амортизації по об'єктах основних засобів фінансовий результат суб'єкта господарювання виявляється гіршим, аніж при використанні прямолінійного методу. Разом з тим, фактично погіршується лише паперовий фінансовий результат, оскільки суми нарахованої амортизації не призводять до реального руху грошових коштів. Одночасно застосування прискорених методів нарахування амортизації, як ми з'ясували, дозволяє суб'єкту господарювання-платнику податку на прибуток отримати реальну економію при сплаті цього податку. Зрозуміло також, що прискорена амортизація об'єктів основних засобів у такому контексті доцільна лише для прибутково працюючих підприємств, для збиткових її використання призводить лише до нарощування збитків.

За результатами проведеного дослідження ми доходимо висновку, що продуманий, обґрунтований підхід до обрання методів нарахування амортизації для прибутково працюючих підприємств дає можливість останнім отримувати реальну економію при сплаті податку на прибуток. Вивільнені кошти можуть бути використані для своєчасного оновлення і

модернізації засобів праці, що особливо актуально в умовах інвестиційного голоду та дорожнечі кредитних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. за № 92 // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
2. Юшко С.В. Амортизація основних засобів у контексті Податкового кодексу України / С. В. Юшко // Фінанси України. – 2011. – № 3. – С. 63 – 71.
3. Савчук В.П. Управление финансами предприятия / В.П. Савчук. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2003. – С. 30.

УДК 338

Яковець О. В.,

студентка 5 курсу магістерського напрямку

«Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу»

Науковий керівник - Романишин В.О.,

к. е. н., доцент кафедри корпоративних фінансів та контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Місце контролінгу в системі управління сучасним підприємством

Однією з найбільш визначальних умов забезпечення життєдіяльності підприємства і його прибуткового функціонування є покращення і удосконалення системи і методів управління. Одним з таких методів є впровадження системи контролінгу в організаційну структуру підприємства на всіх етапах його діяльності. Проте, в умовах постійної конкуренції як з боку вітчизняних, так і зарубіжних організацій на сучасних українських підприємствах все більшої актуальності набуває дане питання. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємства постійної готовності до змін ринку, і саме використання системи контролінгу допомагає ефективно і в